

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı: 51859319-010-13209

31/12/2021

Konu: COVID-19 SALGININA YÖNELİK LİSANSLANDIRMA VE OPERASYONEL
GEREKLİLİKLERE İLİŞKİN MUAFİYETLER

GENELGE
UOD-2021/1G

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -(1) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Bu Genelge, Covid-19 salgını ile mücadele kapsamında dünya genelinde uygulanan karantina ve yurt dışı yasağı gibi tedbirler nedeniyle eğitim ve eğitim tesislerine erişim sağlanamaması, bu kapsamda alınan tedbirler ile ilgili olarak Ülkemiz ve diğer ülkeler tarafından uçuşların sınırlandırılmış veya durdurulmuş olması, uçuş programlarındaki belirsizlikler ve Covid-19 kaynaklı hava aracı üretiminde ve teslimatında yaşanan aksaklıkları nedeniyle; uçuş ekibi lisanslandırma, uçuş süresi sınırlamaları, uçuş operasyon gerekliliklerinde muafiyetler tanınması amacıyla hazırlanmıştır.

Kapsam

MADDE 2 -(1) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Bu Genelge; hava taşıma işletmeleri, onaylı/beyan edilmiş eğitim organizasyonları, uçuş ekibi üyeleri ile uçuş harekât uzmanlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Bu Genelge; 15/7/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 4 sayılı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 437 nci ve 441 inci maddeleri ile 01/10/2020 tarihinde yayımlanan Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatı'na ve Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı'nın 10/12/2021 tarihli ve AN11/55-21/78 sayılı Devlet Mektubu'na dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 4 -(1) Bu Genelge'de geçen tanımlar ve kısaltmalar:

- a) ATO: Onaylı eğitim organizasyonlarını,
- b) CBT: Bilgisayar temelli eğitimi,
- c) (**Mülga: : 31/12/2021 - 13209**)
- ç) (**Mülga: : 31/12/2021 - 13209**)
- d) DTO: Beyan edilmiş eğitim organizasyonlarını,
- e) FTL: Uçuş süresi kısıtlamalarını,
- f) (**Ek: : 31/12/2021 - 13209**) Kokpit ses kayıt cihazı: Kokpitin işitsel ortamını ve uçuş ekibi üyelerinin aldığı, gönderdiği ve kendi aralarındaki iletişimleri toplamak ve kaydetmek için, mikrofonlar ve diğer ses ve dijital giriş aygıtlarından oluşan bir mekanizma kullanan, kazalara karşı

korunmalı bir uçuş kayıt cihazını,

g) (**Mülga: : 31/12/2021 - 13209**)

ğ) OM Part D: Onaylı işletme eğitim el kitabını,

h) SHT-FTL: 12/10/2015 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Uçuş ve Görev Süresi Sınırlamaları ile Dinlenme Gereklilikleri Talimatı'nı,

ı) SHT-FTL/HG: 13/04/2018 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren Hava Taksi Ve Genel Havacılık İşletmeleri İçin Uçuş Ve Görev Süresi Sınırlamaları İle Dinlenme Gereklilikleri Talimatı'nı,

i) (**Mülga: : 31/12/2021 - 13209**)

j) (**Mülga: : 31/12/2021 - 13209**)

k) (**Ek: : 31/12/2021 - 13209**) SHT-OPS: 01/10/2020 tarihinde yayımlanan Uçuş Operasyonlarına Yönelik Usul ve Esaslar Talimatını,

l) Sınıf eğitimi: Grup çalışmaları ve interaktif öğretim oturumlarını içerebilen bir eğitmen liderliğinde icra edilen yüz yüze eğitimi, ifade eder.

Uygulama

MADDE 5 -(1) Bu Genelgenin 6 ncı, 7 nci ve 10 uncu maddelerinde geçen muafiyetlerden faydalanmak isteyen işleticiler, COVID-19 salgınından kaynaklı başta Ülkemizde olmak üzere dünya genelinde alınan sağlık güvenliği önlemleri neticesinde; hizmet sağlayıcılardan ilgili hizmetin alınamaması, alternatif hizmet sağlayıcılarına erişememe, planlama aşamasında karşılaşılan kısıtlamalar/sınırlamalar, eğitim tesislerinin kapasitesinin azalması veya eğitim tesislerinin faaliyetlerini durdurması gibi sebeplerden ötürü öngörülemez koşulların ortaya çıkması sonucunda mevzuat gerekliliklerini yerine getiremeyecek olması halinde, bu koşulları dikkate alarak yapacağı değişim yönetimi çalışmasını (tehlike belirleme ve risk analizi) Genel Müdürlük onayına sunması gereklidir.

(2) İşletici, birinci fıkraya uygun olarak muafiyetlerden faydalanırken normal operasyona dönüş yapmak istemesi halinde, normal operasyona dönüş başlangıç tarihini belirtecek biçimde resmi yazıyla Genel Müdürlüğe ve 13 üncü maddede belirtilen e-posta adreslerine eşzamanlı bildirimde bulunmalıdır.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Esaslar ve Uygulama

Uçuş ekibi lisans gereklilikleri

MADDE 6 -(1) Tip yetkisi geçerlilik tarihleri, aşağıdaki şartların geçerli olması durumunda Genel Müdürlük tarafından lisanslarına işlem yapılmak suretiyle simülâtörde gerçekleştirilen en son lisans yeterlilik kontrolünün geçerlilik süresinin bitiminden itibaren en fazla 6 ay süre ile temdit edilecektir.

a) Bu Genelgenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan durumlarını gösterir kanıtlar ve değişim yönetimi çalışmasının (tehlike belirleme ve risk analizi) yapılması,

b) Pilotların bir hava taşıma işletmesinde görev yapmaları,

c) Ticari Hava Taşımacılığı İşletmelerinde görev yapan pilotlar için, bu Genelgenin 7 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gereklilikler yerine getirilmesi,

ç) Genel Havacılık İşletmelerinde görev yapan pilotlar için, içeriği işletici tarafından belirlenecek tazeleme eğitimini ve sonrasında anormal ve acil durum usullerini de kapsayacak bir teorik değerlendirmeden geçmeleri (Söz konusu değerlendirme bir TRE veya TRI tarafından yapılır. Ayrıca telefon, video konferans gibi uzaktan iletişim kanalları kullanılarak yapılabilir. Eğitim ve değerlendirmenin işletici tarafından belgelendirilmesi gerekir.).

(2) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

(3) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Simülâtörde gerçekleştirilen en son lisans yeterlilik

kontrolünün geçerlilik süresinin bitiminden itibaren 12 aydan daha fazla süre geçmemiş olması kaydıyla, hava aracı üzerinde yapılacak yeterlilik kontrolleri, 30.06.2022 tarihine kadar geçerli kabul edilecektir. Hava aracı üzerinde yapılacak lisans yeterlilik kontrolü sonucu verilecek lisans geçerliliği, en son simülâtörde gerçekleştirilen lisans yeterlilik kontrol tarihinden itibaren 24 ayı aşmayacak şekilde düzenlenir.

Uçuş ekibi eğitimleri

MADDE 7 -(1) Ticari Hava taşıma işletmelerinde görevli pilotların, OM Part D'de yer alan yenileme eğitim programına göre, eğitim ve kontrollerin tamamı veya bir kısmını, bu Genelgenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında ifade edilen sebepler nedeniyle yerine getirememesi durumunda;

a) Aşağıda yer alan şartları sağlayan kişilere yönelik işletmelerin Genel Müdürlüğümüze yazılı başvuru yapmaları gerekmektedir.

1) İlgili tipte veya sınıfta geçerli uçuş ekibi lisansı olmalıdır,

2) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Simülâtörde gerçekleştirilen en son lisans yeterlilik kontrolünün geçerlilik süresinin bitiminden itibaren 12 aydan daha fazla süre geçmemiş olmalıdır,

3) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Hava aracında veya simülâtörde gerçekleştirilen en son yeterlilik kontrolünün üzerinden 12 aydan daha fazla süre geçmiş olmamalıdır.

b) Genel Müdürlüğümüze başvurunun resmi yazı ekinde aşağıdakileri içerecek şekilde sunulması gerekmektedir:

1) Bu Genelgenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan durumlarını gösterir kanıtlar ve değişim yönetimi çalışması (tehlike belirleme ve risk analizi),

2) Bu maddenin 1 inci fıkrasının (a) bendinde yer alan şartlara haiz olduğunu kanıtlar bilgi ve belgeler,

3) Gerçekleştirilemeyen eğitim ve kontrol konularının açıkça belirtilerek söz konusu eğitim ve kontrollere yönelik yapılması planlanan alternatif eğitim ve kontrol programı ile bu programda görev alacak eğitmen ve kontrol pilotlarına yönelik bilgi ve niteliklerini gösterir belgeler,

4) Muafiyet kullanılan her bir uçuş ekibinin yenileme eğitimini eksiksiz tamamlamak için hazırlanmış olan normal operasyona dönüş planı,

5) Muafiyete ilişkin hazırlanan Ekli "FR.127-Uçuş Operasyon Muafiyet Talebi Başvuru Formu".

c) (**Değişik: : 31/12/2021 - 13209**) Yapılacak başvuruların uygun olarak değerlendirilmesi halinde, başvuruda bulunan pilotun hava aracında veya simülâtörde gerçekleştirilen en son yeterlilik kontrolünün üzerinden 12 aydan daha fazla süre geçmeyecek şekilde muafiyet verilir. Söz konusu muafiyet işletmelerin başvurularına verilecek yazılı onay ile uygulanabilecektir.

ç) Genel Müdürlüğümüze yapılacak başvurularda bu fıkranın (a) bendinde yer alan şartları sağlamayan uçuş ekiplerine muafiyet verilmeyecektir.

ORO.CC.140 kapsamında kabin ekibi yenileme eğitim ve kontrolleri

MADDE 8 -(1) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)

(2) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

(3) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

a) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

b) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

c) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

(4) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

a) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

b) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

c) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

ç) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

d) (**Mülga: 03/09/2021 - 7089**)

- e) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- (5) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- (6) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- (7) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- (8) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- a) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- b) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- c) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)
- ç) (Mülga: 03/09/2021 - 7089)

Uçuş Harekât Uzmanı sınav süresi

MADDE 9 -(1) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

(2) Teorik ve uygulamalı eğitimlerini 1 Mart-31 Aralık 2020 tarihleri arasında tamamlayan Uçuş Harekât Uzmanı adaylarının teorik veya uygulamalı sınavlara girme süresi 16 aya çıkarılmıştır.

(3) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

(4) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

FTL gereklilikleri

MADDE 10 -(1) SHT-FTL Ek-1 AMC1 ORO.FTL.110(a)'da yer alan görev çizelgelerinin yayımlanması ile ilgili gereklilik, "Görev çizelgeleri, minimum 28 günü içerecek şekilde asgari 2 gün önceden yayınlayacaktır." şeklinde uygulanacaktır. Bu uygulama, işletmenin Aşırı Yorgunluk Risk Yönetimi (FRM) sistemi kapsamında izlenmesi ve aşırı yorgunluk riskini azaltıcı tedbirlerin işletme tarafından alınması gerekmektedir.

(2) SHT-FTL Ek-1 CS FTL.1.205(c)'de yer alan "Sınıf 3 dinlenme" ile ilgili gereklilik, "hava aracı kabinindeki veya kokpitteki, dikey yönde geri yaslanabilen ve yolcuların oturduğu koltuklardan hiçbirine bitişik olmayan koltuk anlamına gelmektedir." şeklinde uygulanacaktır. Bu kapsamda gerçekleştirilecek uçuş operasyonlarının, işletmenin Aşırı Yorgunluk Risk Yönetimi (FRM) sistemi kapsamında izlenmesi ve aşırı yorgunluk riskini azaltıcı tedbirlerin işletme tarafından alınması gerekmektedir.

(3) SHT-FTL/HG'nin 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan gereklilik, "Azami UGS 18 saat veya bu Talimatın 22nci maddesinde belirtilen azami UGS limitlerine 4 saat ilave edildiğinde tespit edilen süre olacaktır (hangisi daha kısa ise)" olarak uygulanabilecektir.

SAFA yenileme eğitimleri

MADDE 11 -(1) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

ATO'lar ve DTO'lar

MADDE 12 -(1) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

(2) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

(3) Tip yetkisi eğitim kurslarında kullanılan CBT uygulamalarının sınıf içerisinde yapılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

(4) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

(5) ATO'larda 31.03.2020 tarihinden önce başlayan kurslar için kursların tamamlanması için belirlenen azami eğitim süreleri 4 ay süre ile uzatılmıştır.

(6) 31.03.2020 tarihinden önce başlayan PPL ve ATPL Teorik Bilgi Sınavları için, sınavların tamamlanması gereken süre 24 aya çıkarılmıştır.

(7) (Mülga: : 31/12/2021 - 13209)

Kokpit ses kayıt cihazı kayıt süresi

MADDE 12/A -(1) (Ek: : 31/12/2021 - 13209) Hava taşıma işletmelerine 2022 yılı

içerisinde dahil edilecek, münferit uçuşa elverişlilik sertifikası 1 Ocak 2022 tarihinde veya sonrasında verilen ve 27.000 kg'ın üzerinde azami sertifikalandırılmış kalkış ağırlığına sahip her bir uçak için, SHT-OPS Ek-4 CAT.IDE.A.185(c)(1) ve Ek-6 NCC.IDE.A.160(b)(1) gerekliliklerinin, bu Genelgenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında ifade edilen sebepler nedeniyle yerine getirilememesi durumunda; bahsi geçen uçakların filoya dahil edilmeden önce, aşağıdakileri içerecek şekilde Genel Müdürlüğe başvuru yapılarak onay alınması gereklidir:

a) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Bu Genelgenin 5 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan durumlarını gösterir kanıtlar,

b) (Ek : 31/12/2021 - 13209) İlgili Tasarım Ülkesinden temin edilen, kokpit ses kayıt cihazı için 25 saatlik kayıt süresinin karşılanamamasının, COVID-19 pandemisinin bir sonucu olduğuna ilişkin kayıtlar,

c) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Aşağıda listelenenleri de içeren, Tasarım Ülkesinden alınan bir ön yazı veya İhraç Uçuşa Elverişlilik Sertifikası:

1) (Ek : 31/12/2021 - 13209) ICAO Ek-6 kokpit ses kayıt cihazı gereksinimleri,

2) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Hava aracının fiili durumu (25 saatlik kokpit ses kayıt cihazı teçhiz edilmemiş),

3) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Etkilenen hava araçlarının uygun şekilde teçhiz edilebileceği muhtemel tarih,

ç) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Asgari olarak, SHT-OPS Ek-4 CAT.IDE.A.185(c)(2) veya Ek-6 NCC.IDE.A.160(b)(2) gerekliliğine uyumluluğun sağlandığına ilişkin kayıtlar,

d) (Ek : 31/12/2021 - 13209) Muafiyete ilişkin hazırlanan Ek'li "FR.127-Uçuş Operasyon Muafiyet Talebi Başvuru Formu".

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Raporlama

MADDE 13 -(1) (Değişik : 31/12/2021 - 13209) Bu Genelge kapsamındaki muafiyetlerin kullanılması sonrasında yapılan işlemlere ilişkin ayrıntılı durum raporları uodops@shgm.gov.tr ve lisans@shgm.gov.tr e-posta adreslerine aylık olarak gönderilir.

Geçerlilik

MADDE 14 -(1) (Değişik : 31/12/2021 - 13209) Bu Genelge, 30.06.2022 tarihine kadar geçerlidir.

(2) (Değişik : 31/12/2021 - 13209) Bu Genelgenin önceki revizyonlarına göre verilmiş olan muafiyetler, verilen süreler boyunca geçerli olmaya devam edecektir.

Yürürlük

MADDE 15 -(1) (Değişik : 31/12/2021 - 13209) Bu Genelge, 1 Ocak 2022 tarihi itibari ile yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 16 -(1) Bu Genelge hükümlerini Sivil Havacılık Genel Müdürü yürütür.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

EKLER:

EK-1 - FR.127-Uçuş Operasyon Muafiyet Talebi Başvuru Formu
